

رسالة خير الانام
حبيبنا محمد

همکاری بین بخشی در شهر سالم

National Training on Implementation of the Healthy Cities Programme

Dr. Mohammad Saadati

28 December 2021

- مقدمه
- ضرورت همکاری بین بخشی در سلامت
- تسهیل گرها و موانع همکاری بین بخشی
- تجربه همکاری بین بخشی در شهر سالم سه‌پند

- **سلامت** «حالت رفاه کامل جسمی، روانی، اجتماعی و نه فقط فقدان بیماری»
- چشم انداز سلامت برای همه (Health for all)
- سلامت برای همه با **مشارکت همگانی** (چشم انداز ۲۰۲۳ - دفتر منطقه ای)
- **مسئولیت پذیری و نقش آفرینی همه** در سلامت که در نهایت منجر به اتخاذ رویکرد سلامت در تمام سیاست ها (**Health in all policies**) خواهد شد.
- منشور اتاوا در ارتقای سلامت

➤ مقابله و پیشگیری از نابرابری و بی عدالتی در سلامت

➤ توزیع عادلانه منابع بهداشتی درمانی و ارتقای دسترسی مردم

➤ ایجاد فرصت های شکوفایی اجتماعی و اقتصادی برای همه مردم

➤ ایجاد محیط پشتیبان برای زندگی سالم

نیازمند مشارکت و همکاری نهادهایی غیر از حوزه بهداشت و درمان می باشد

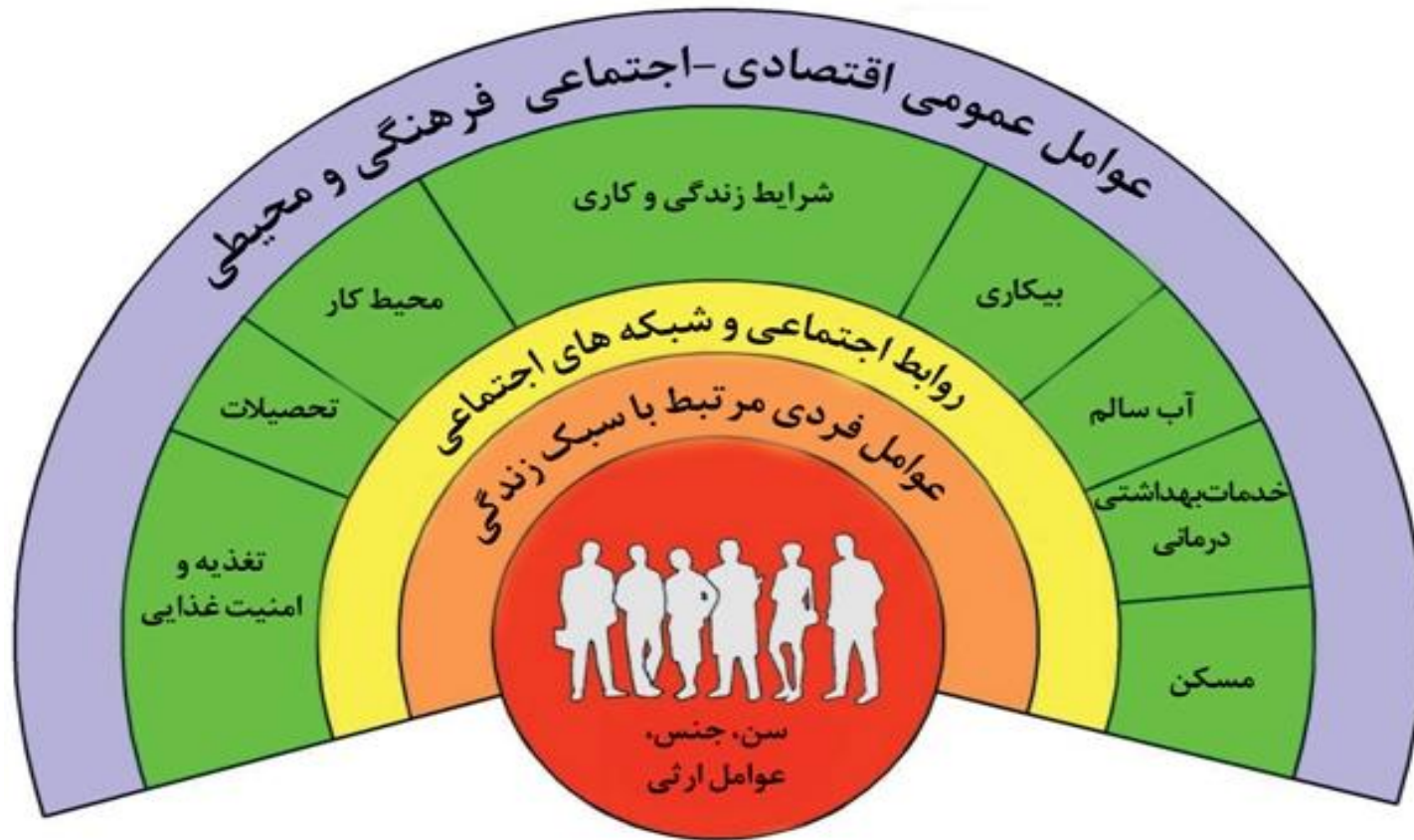
• دستیابی به اهداف توسعه پایدار نیازمند عزم جدی و مشارکت همگانی است

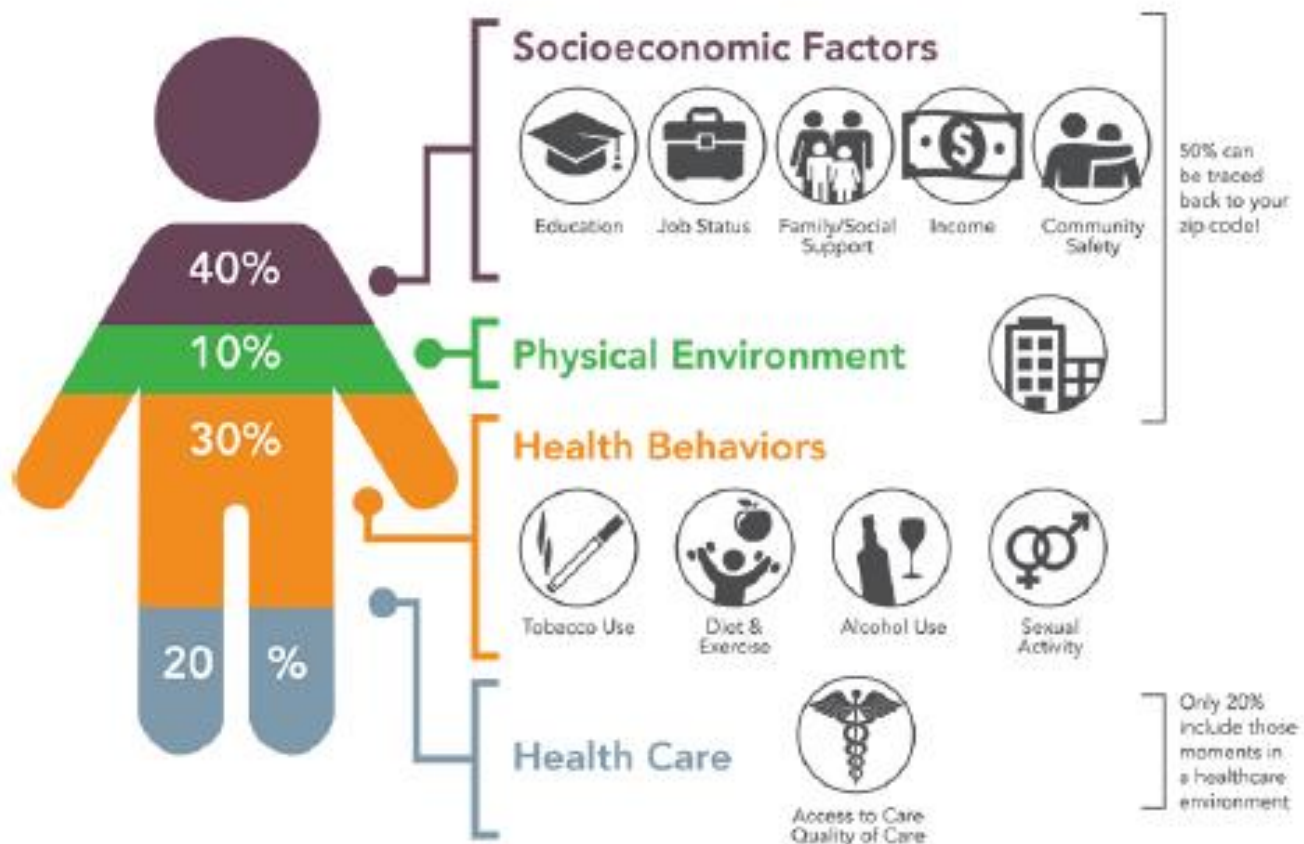
اهداف توسعه پایدار

- نگاهی به **تعیین کننده های اجتماعی سلامت** نیز ضرورت ورود و نقش آفرینی بخش های غیر از بخش سلامت رادر تامین و ارتقای کیفیت زندگی مردم نشان می دهد.

- حمایت طلبی برای سلامت
- هدف ایجا تقاضای عمومی و قراردادان سلامت در اولویت سیاست ها
- کمک به درک سلامت به عنوان یک سرمایه/دستآورد اقتصادی و سیاسی
- ✓ ارتقای تعهد سیاسی به سلامت
- ✓ تقویت و حمایت از سیاست های حامی سلامت
- ✓ حمایت از سیستم های پاسخ گو در برابر نیازهای مردم

تعریف نکردن یک چشم انداز مشترک

درک نادرست مأموریت سازمان های مختلف

عدم ظرفیت سازی در افراد برای مشارکت و همکاری

تعریف نکردن / شفاف نبودن ساختار و نحوه همکاری بین بخشی

عدم تسهیم منافع و هزینه ها

تامین نکردن منابع لازم برای همکاری

همکاری بین بخشی – تسهیل گرها

ظرفیت سازی و ارتقای آگاهی در مورد نتایج همکاری بین بخشی

ایجاد بستر و ساختار مشارکت و همکاری

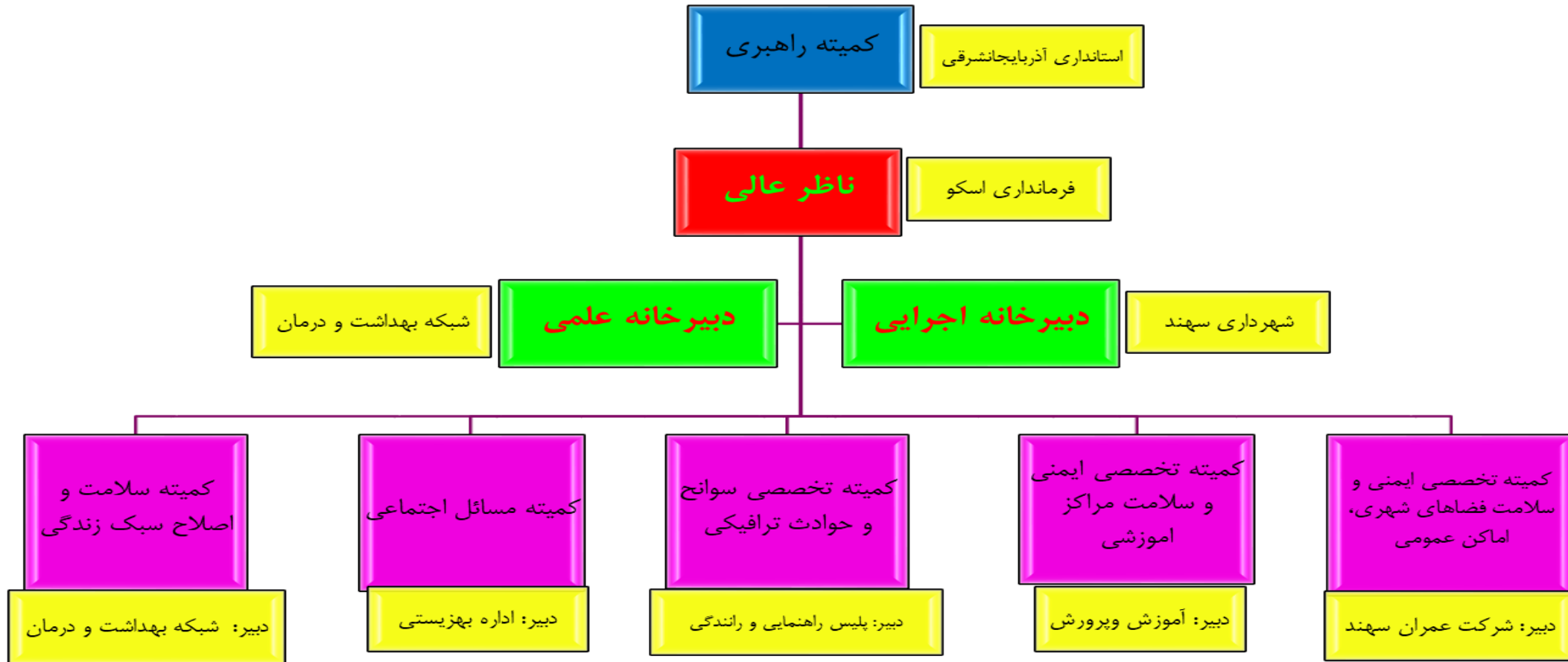
نشان دادن تاثیر سیاست های سایر بخش ها بر سلامت

استفاده از روش های مختلف برای همکاری

اطمینان از پاسخگویی سیاسی از طریق گزارش به رسانه ها

تعریف شاخص های پایش عملکرد / اثربخشی

همکاری بین بخشی در برنامه شهر سالم – تجربه شهر سهند

➤ ساختار سازی:

- ساختار سلسله مراتب، جایگاه و روند فرماندهی برنامه را مشخص می کند
- حیطة مسئولیت ها و پاسخگویی را تعیین می کند
- روند به اشتراک گذاری اطلاعات را شفاف تر می کند
- مشارکت بین بخشی را تسهیل می کند
- بستری برای مشارکت گروههای مردمی در حوزه های مختلف فراهم می کند

➤ کمیته استانی

➤ کمیته استانی

➤ به ریاست معاون (عمرانی/سیاسی) استاندار و با عضویت مدیران استانی مرتبط (رئیس و معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی، مدیرکل امور شهری و شوراهای استانداری، فرمانده پلیس انتظامی و راهنمایی و رانندگی استان، مدیرکل بهزیستی، مدیرکل امور فرهنگی و اجتماعی استانداری، رئیس اداره آموزش و پرورش، فرماندار و شهرداران شهرهای داوطلب و مجری)

➤ دو جلسه در سال

➤ کمیته استانی

- نظارت بر اجرای برنامه جامعه ایمن و مروج سلامت
- سیاستگذاری و تعیین اولویت‌های پیشنهادی برای مداخلات مشترک در سطح شهرهای استان
- پیگیری و پشتیبانی اجرای مداخلات در شهرهای مجری
- تصویب، ابلاغ و تخصیص منابع مالی برای اجرای پروژه
- تسهیل همکاری‌های بین بخشی در سطح استان
- صدور ابلاغ اعضای کمیته راهبردی از سوی استاندار

➤ ناظر عالی

➤ فرماندار شهرستان

- صدور ابلاغ رسمی اعضای کمیته‌های تخصصی در سطح شهر
- تسهیل همکاری بین بخشی و نظارت بر حضور فعال سازمانها در جلسات کمیته‌های تخصصی
- جذب / به اشتراک گذاری منابع به خصوص منابع مالی
- تشکیل تیم ارزیابی و نظارت
- فراهم سازی بستر برای مشارکت سازمانهای مردم نهاد
- ارائه گزارش نظارتی به کمیته راهبردی در سطح استان
- فراهم سازی بستر انجام مطالعات پژوهشی در راستای اجرای پروژه

➤ دبیرخانه علمی

➤ مستقر در شبکه بهداشت و درمان شهرستان اسکو

➤ تهیه دستورالعمل های لازم، بروشورها و محتوای آموزشی براساس شواهد علمی معتبر

➤ تهیه پروفایل سلامت وایمنی شهری براساس داده ها و ارائه تحلیل در کمیته ها

➤ طراحی و اجرای مطالعات پژوهشی و ارائه نتایج در کمیته ها

➤ نظارت بر تدوین علمی برنامه های کمیته ها

➤ مسئولیت ارتباطات ملی و بین المللی برای ارزیابی و ثبت شهر در شبکه منطقه ای شهرهای

سالم

➤ دبیرخانه اجرایی

- مستقر در شهرداری سهند
- حضور در کمیته های تخصصی، پشتیبانی و پیگیری اجرای مداخلات
- فراهم سازی امکانات و نیروی انسانی برای دبیرخانه برنامه
- جلب مشارکت های مردمی و بخش خصوصی
- ارائه گزارش پیشرفت (اجرایی) به فرماندار و کمیته راهبردی در سطح استان
- همکاری در اجرای مطالعات پژوهشی
- مستندسازی فرایند اجرایی برنامه

➤ کمیته های تخصصی

- شناسایی و اولویت بندی موضوعات در حیطه تخصصی براساس داده های موجود
- پیشنهاد و ارائه برنامه های اجرایی در حیطه تخصصی کمیته
- تدوین برنامه عملیاتی و اجرای مداخلات با همکاری بین بخشی
- شناسایی پتانسیل های موجود شهری، مردمی و منابع و به کارگیری آن در راستای اهداف
- ارزیابی مداخلات اجرا شده
- ادغام برنامه های جاری در برنامه شهر سالم

➤ کمیته ایمنی و سلامت فضاهای شهری

دبیر کمیته: شرکت عمران سهند / شهرداری سهند

حیطه موضوعی:

➤ شناسایی پتانسیل ها و فرصت ها و اقدام برای توسعه شهری

➤ توسعه و نگهداری فضای سبز / محیط های تفریحی و ورزشی

➤ برنامه ریزی آمادگی برای بحران (توسعه فضاها و امکانات / توانمندسازی)

➤ توسعه برنامه آب سالم و فاضلاب؛ پیشگیری از آلودگی هوا

➤ ارتقای ایمنی (سازه ای / غیرسازه ای) فضاهای شهری

➤ توسعه زیرساخت های شهری سلامت

کمیته ایمنی و سلامت فضاهای شهری

ایمن سازی پیاده روها

احداث و تجهیز پارک بانوان

آمادگی اورژانسی

ایجاد مسیر دوچرخه در شهر و
مجتمع هشت بهشت

مجتمع تفریحی-ورزشی هشت بهشت

تصفیه خانه

➤ کمیته ایمنی و سلامت فضاهاى آموزشی

دبیر کمیته: آموزش و پرورش شهرستان

حیطه موضوعی:

- ایمنی و سلامت مدارس در قالب برنامه مدارس مروج سلامت
- توانمندسازی دانش آموزان، اولیا و مربیان در حوزه های مختلف
- ترویج فعالیت فیزیکی، تغذیه سالم، برنامه های پیشگیری از آسیب های اجتماعی، آمادگی در بحران و بلایا و...
- ایمنی سازه ای و غیرسازه ای مدارس

کمیته ایمنی و سلامت فضاهای آموزشی

ایمن سازی و نوسازی مدارس

فعالیت فیزیکی در مدارس

برنامه مدارس مروج سلامت

ایجاد پارک سیار آموزش ترافیک در حیاط مدارس

آموزش بهداشت فردی

آمادگی اورژانسی دانش آموزان

➤ کمیته پیشگیری از حوادث ترافیکی

دبیر کمیته: پلیس راهنمایی و رانندگی شهرستان

حیطه موضوعی:

➤ ارزیابی و ارتقای ایمنی ترافیکی معابر شهری

➤ توانمندسازی گروههای هدف مختلف در خصوص ایمنی ترافیکی

➤ فرهنگ سازی ترافیک ایمن

➤ ارتقای زیرساخت های مورد نیاز

کمیته پیشگیری از حوادث ترافیکی

نقشه خطرپذیری ترافیک

کمپین ترافیک ایمن

ایمنی ترافیکی مدارس

احداث پارک ترافیک و آموزش به کودکان

توسعه مرکز مانیتورینگ ترافیک

ایمن سازی معابر پرخطر شهری

➤ کمیته پیشگیری از آسیب های اجتماعی

دبیر کمیته: اداره بهزیستی شهرستان

حیطه موضوعی:

➤ ارزیابی وضعیت آسیب های اجتماعی در شهر سهند

➤ توانمندسازی گروههای هدف در حیطه موضوعی

➤ شناسایی و حمات از گروههای آسیب پذیر

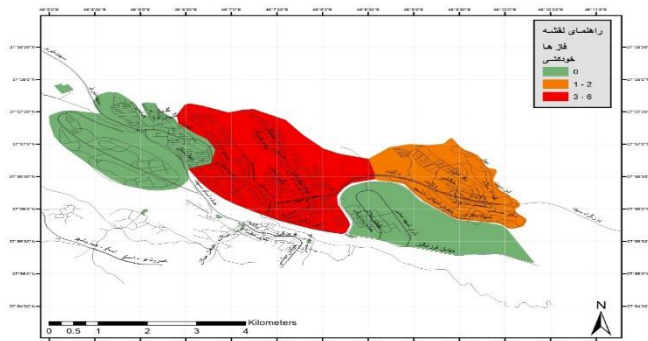
➤ ارائه خدمات به گروههای معلولین و...

➤ تشکیل گروههای مردمی و حمایت از فعالیت آنان

کمیته پیشگیری از آسیب های اجتماعی

نقشه توزیع آسیب های اجتماعی در شهر سهند

راه اندازی خدمات اورژانس اجتماعی

پروژه مهد سالم و ایمن سهند
"آموزش حوادث و ایمنی"

آموزش کودکان در مهد کودک

گروه های همیار اجتماعی

ارائه خدمات توانبخشی توسط بخش خصوصی

توانمندسازی زنان- محله محور

➤ کمیته سلامت و اصلاح سبک زندگی

دبیر کمیته: شبکه بهداشت و درمان شهرستان

حیطه موضوعی:

- ارتقای دسترسی مردم به خدمات بهداشتی درمانی با کیفیت
- ارتقای آگاهی، نگرش و عملکرد مردم نسبت به سبک زندگی سالم
- غربالگری و مراقبت از بیماران در زمینه ای مختلف
- توانمندسازی اجتماعی در زمینه سلامت
- حمایت از فعالیت های مردمی در راستای ارتقای سلامت

کمیته سلامت و اصلاح سبک زندگی

توانمندسازی عموم مردم

ارتقای زیرساخت های بهداشتی درمانی

اجرای کمپین های مختلف

اجرای برند فروشگاه سالم

جشنواره غذای سالم

برنامه گل به جای سیگار

کنترل سلامت آب و غذا

مرکز دوستدار سالمند

تعداد جلسات برگزار شده	کمیته
۲۲	سلامت و اصلاح سبک زندگی
۱۵	پیشگیری از آسیب های اجتماعی
۱۰	پیشگیری از حوادث ترافیکی
۱۵	ایمنی و سلامت در مراکز آموزشی
۱۲	ایمنی و سلامت فضاهای شهری
۱۲	هماهنگی دبیران - نظارت

حکمرانی

استانداری آذربایجان شرقی

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

فرمانداری اسکو

علمی

مرکز بین المللی حمایت از جوامع ایمن

مرکز تحقیقات مدیریت و پیشگیری از مصدومیت های حوادث ترافیکی

مرکز تحقیقات مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

سازمان ها

	شهرداری سهند
	شبکه بهداشت اسکو
	پلیس راهنمایی و رانندگی
	اداره بهزیستی
	آموزش و پرورش
	شرکت عمران سهند
	اورژانس ۱۱۵
	آتش نشانی
	آب و فاضلاب
	اداره برق
	اداره گاز
	هلال احمر

سازمان های مردم نهاد - بخش خصوصی

تعاونی بهداشتی درمانی علامه امینی
مرکز توانبخشی نور
گروه پژواک سکوت
مرکز آموزش فنی و حرفه ای نور
مرکز خیریه شهیدان دادی
خانه مشارکت مردمی
داوطلبین سلامت

با تشکر